

Бекітемін
Мектеп директоры
Л.А.Биримжанова

**«Ақмола облысының білім басқармасының Жақсы ауданы бойынша
білім бөлімі Жаңа Қима ауылының Ғұбайдолла Әбдірахманов атындағы
жалпы орта білім беретін мектебі» КММ-нің
секция және үйірме жұмысының графигі
2023-2024 оқу жылы**

№	Секция, үйірме атауы	Өткізілетін күні, уақыты	Өткізілетін орны	Қатысатын сыныптар	Жауапты мұғалім
1	Баскетбол	Сейсенбі, бейсенбі 18.00-19.30	Спортзал	10	Нургалиев М.С
2	Тоғызқұмалақ	Дүйсенбі 16.00	№27 - кабинет	5	Нургалиев М.С
3	Волейбол	Дүйсенбі, жұма 19.00-20.30	Спортзал	7	Құсайын Е.А
4	Шахмат	Дүйсенбі 12.00 Бейсенбі 13.00	№27 - кабинет	4	Құсайын Е.А
5	Шахмат	Сәрсенбі 13.00-14.00 Жұма 12.00-13.00	№27 - кабинет	2	Нургалиев М.С
6	Теннис	Жұма 17.00- 19.00	II қабат, дәліз	8	Нургалиев М.
7	Футбол	Дүйсенбі 17.00- 19.00	Мектеп стадионы	6	Аширханов Д.Р
8	Шахмат	Сәрсенбі 16.00	№27 - кабинет	1	Аширханов Д.Р
9	Күрес	Сәрсенбі 17.00	Спортзал	9	Аширханов Д.Р
10	Домбыра	Дүйсенбі 15.00- 15.45	Салтанат залы	5 «А»	Асхар Б.
11	Домбыра	Сейсенбі 15.00- 15.45	Салтанат залы	5 «Ә»	Асхар Б.

Мектеп директоры
Л. А. Биримжанова
«28» 08 2023 жыл

ҚАРАЛДЫ
АӘК әдіскері
С.Ж. Ташимов
«28» 08 2023 жыл

КЕЛІСЕМІН
/ ДТЖО
А.Б.Омарова
«28» 08 2023 жыл
M. Sadi

Волейбол
үйірмесінің жоспары
(7-сынып)

Дене шынықтыру пәнінің мұғалімі: Құсайын Е. А

2023-2024 оқу жыл

Түсінік хат.

«Дене шынықтыру» білім саласының мазмұны денсаулықты нығайтуға, негізгі дене сапасын дамытуға және ағзаның функционалдық мүмкіндіктерін арттыруға бағытталған; қозғалыс мәдениетін қалыптастыру, жалпы дамытушылық және түзету бағытындағы дене жаттығуларымен қозғалыс тәжірибесін байыту; дене шынықтыру – сауықтыру және спорттық-сауықтыру іс-әрекеттерінде дағдылар мен біліктілікке үйрету, дене шынықтыру жаттығуларын өз бетінше ұйымдастыруға негізделген.

Дене шынықтыру сабағына қатысушылардың қызметін қатаң реттеу қажет. Бұл сабақтың сауықтыру бағытына ішінара қол жеткізеді. Білім алушылардың жеке ерекшеліктерін ескере отырып, жүктемелерді саралауды сақтау қажет. Оқу процесінде өз денсаулығын нығайту және ұзақ уақыт сақтау, еңбек қызметін оңтайландыру және белсенді демалысты ұйымдастыру үшін дене шынықтыру құндылықтарын белсенді пайдалана алатын білім алушылардың жан-жақты дамыған тұлғасын қалыптастыру қамтамасыз етілуі тиіс. Жұмысқа кіріскен кезде педагог білім алушылардың денсаулық жағдайын, жынысын, физикалық дамуын, физикалық дайындығын, психикалық қасиеттерін т.б. даму ерекшеліктерін ескеруі керек.

Дене шынықтыру сабақтарын өткізу кезінде педагогтің басты назары білім алушыларды техникалық даярлауға бағытталуы тиіс. Білім алушы алдыңғы жаттығуда талаптарды орындағанға дейін жаттығуларды қиындату ұсынылмайды. Жаттығуларды таңдауда білім алушыларды қызықтыра отырып, жаттығуларды орындаудағы техникалық шеберліктерін өсіруге ынталандыру керек. Дене шынықтыру сабағы кезіндегі білім алушылардың алдына қойылған міндеттердің қиындығын біртіндеп арттыру қозғалыс тұрғысынан да, қабылдау тұрғысынан да сақталуы керек.

Дене шынықтыру сабағының тиімділігі сабақты өткізу әдістемесімен ғана емес, сонымен қатар бірқатар ұйымдастырушылық шарттармен де анықталады:

- қолда бар жабдықтарды ұтымды пайдалану;
- оқытудың техникалық құралдарын қолдану;
- сабақты өткізу орнының ерекшелігін есепке алу (спорт залы немесе мектеп жанындағы спорт алаңы, стадион немесе саябақ, тегіс немесе тегіс емес жер);
- сыртқы ортаның сипаты және т. б.

Сабақты ұйымдастыру үшін төмендегі жағдайларды қамтамасыз ету:

- 1) санитарлық-гигиеналық жағдай жасау;
- 2) материалдық-техникалық қамтамасыз ету;
- 3) сабақта айналысатын қызметті ұйымдастырудың әдісін (тәсілін) таңдау, тапсырмаларды жақсы орындауға мүмкіндік береді.

«Денешынықтыру» пәні 1-4-сыныптар

1-4-сыныптарда білім алушылар «салауатты өмір салты» ұғымын білуі, «жаман әдеттердің» не екенін түсінуі, өздерінің физикалық қасиеттерін анықтай білуі керек.

«Дене шынықтыру» пәнін оқытудың міндеттері: дене шынықтыру және спорт саласындағы теориялық білімдері мен тәжірибелік дағдыларын дамыту; өзінің дене және психикалық денсаулығын нығайту үшін ұмтылуға ынталандыру; білім алушылардың

**«Ақмола облысы білім басқармасының Жақсы ауданы бойынша білім бөлімі
Жаңа Қима ауылының Ғ.Әбдірахманов атындағы жалпы орта білім беретін
мектебі» КММ**

**2023-2024 оқу жылындағы
«Волейбол» үйірмесіне арналған
жылдық жоспары
7-сынып**

№	Тақырыбтың аты	Сағат саны	Мерзімі
1	Волейбол ойынының негізгі ережелері	1	
2	Волейбол ойынының ережелері	1	
3	Ойыншының дұрыс тұру тәсілі	1	
4	Доппен жасалатын негізгі жаттығулар	1	
5	Подача бергенде қолды дұрыс ұстау	1	
6	Подача бергенде допты айналдырып соғу	1	
7	Допты қабылдау тәсілдері	1	
8	Допты үстінен қабылдау	1	
9	Допты астынан қабылдау	1	
10	Ойыншының тұру техникасы	1	
11	Допты секіріп соғу ережесі	1	
12	Ойыншы допты қабылдағанда дұрыс тұру техникасы	1	
13	Қабылдау кезінде ойыншылардың дұрыс тұру техникасы	1	
14	Шабуыл жасау тәсілдері	1	
15	Шабуыл жасау ережелері	1	
16	Қорғану әдістері	1	
17	Блок қоюдың негізгі ережелері	1	
18	Блок қоюдың негізгі ережелері	1	
19	Қорғану әдістері	1	
20	Волейбол ойынында ұру кезінде қолды дұрыс ұстау	1	
21	Блокты секіріп соғудағы тәсілдері	1	
22	Подачаны секіріп соғу	1	
23	Подачаны астынан беру	1	
24	Допты қабылдау кезіндегі тұру техникасы	1	
25	Ойын кезінде ойыншылармен алмасып отыру әдістері	1	
26	Допты көтеру әдістері	1	
27	Допты соққан кезде алақанды дұрыс соғу	1	
28	Допты айналдырып соғу	1	
29	Допты сеткадан алу техникасы	1	
30	Допты подачамен қатты соғу	1	
31	Қабылдаған кезде қолды дұрыс ұстау	1	
32	Блок қоюдың негізгі ережелері	1	
33	Дайындық ойыны	1	
34	Қорғану әдісі	1	

Жетекшісі: Кұсайын Елжас Айтанұлы

**Ғ.Әбдірахманұлы атындағы Қима орта мектебінің Асық ату үйірмесіне қатысатын
балалар тізімі
2023-2024 оқу жылы**

9 сынып

№	Оқушылардың аты-жөні	Жасы
1	Аруанбек Дидар	15
2	Блялов Маулен	15
3	Кадырбековва Дина	15
4	Казезова Малика	15
5	Каметова Ляилимгуль	15
6	Кабыл Дамир	15
7	Мажит Абылайхан	15
8	Оспанова Ырысты	15
9	Рахымғали Агынтай	15
10	Сайлаубаев Шынғыс	15
11	Сумен Алихан	15
12	Сұлтанбек Мансур	15
13	Тактасынова Диляра	15

15 жасар – 15

Мектеп директоры:

Биримжанова Л.А

**Ғ.Әбдірахманұлы атындағы Қима орта мектебінің Волейбол секциясына
қатысатын балалар тізімі
2023-2024 оқу жылы**

7 сынып

№	Оқушылардың аты-жөні	Жасы
1	Арланбек Гулдария	12
2	Аяшева Айдана	12
3	Бибол Аружан	12
4	Бибол Адемы	12
5	Билисбек Самита	12
6	Газизова Аяулым	12
7	Игинбаев Бекзат	12
8	Жабагина Диана	12
9	Камиденев Дастан	12
10	Копжасар Нурасыл	12
11	Косман Ерасыл	12
12	Кошкарбай Алтынбек	12
13	Куандық Дархан	12
14	Куанышбай Айзере	12
15	Онгарбеков Нуркан	12

15жасар – 15

Мектеп директоры:

Биримжанова Л.А

**«Ақмола облысының білім басқармасының Жақсы ауданы бойынша
білім бөлімі Жаңа Қима ауылының Ғұбайдолла Әбдірахманов атындағы
жалпы орта білім беретін мектебі» КММ**

«Бекітілді»
Мектеп директоры
Биримжанова Л.А.
«31» 08 2023 ж.

«Келісілді»
Әдістемелік кабинет
әдіскері Ш.К. Абишева
«___» _____ 2023 ж.

«Қаралды»
/ ДТЖО _____
Омарова А.Б.
«28» 08 2023 ж.
М. Бектұр

«Домбыра» курсының жоспары
(5«А», 5«Ә» сыныптар)

Жетекшісі: Асхар Б.

2023-2024 оқу жылы

Түсінік хат

Ұлттық дәстүр мен салт-сана тағылымын жас жеткіншек бойына дарытып, оның жан жүйесін оятуда, өнерге деген ынтасын арттыруда қазақтың қасиетті де киелі қара домбырасының атқаратын рөлі ерекше. Домбыра үні өзіне тән дыбыстық бояуымен, алуан түрлі желіс-қағыстарымен қатар, өте бай көркем образдық әлемімен де айқындалып, қазақ халқының тарихи дүниетанымы және психологиялық ерекшеліктерімен тығыз байланысып жатады. Талай ғасырлар тарихы мен хикаяларын шанағына сақтап, Алпамыс, Ер Тарғын, Қобыланды сияқты батырлардың ерлігін жырлаған. Қос ішектен кең көсілген қазақ даласының желі есіп, Қозы-Көрпеш –Баян сұлу, Қыз Жібек пен Төлегеннің пәк сезімдері, Қаратаудан ауа көшкен елдің «Елім - ай» деген зарлы үні естіледі. «Қолына домбыра ұстаған балаға имандылық пен дарындылықтың жылуы дарып, қатыгездіктен аулақ болады», - деген нақыл сөзде үлкен шындық жатыр. Өйткені домбыра - үлкен рухани, адамгершілік мектебі, баға жетпес эстетикалық өмір оқулығы. Кешегі көшпенділердің қайталанбас мұрасы қолына домбыра ұстаған дала баласының көркемдік рухының көкжиегін кеңейтіп, шығармашылық қабілетін ұштап, оны жыраулық, термешілік, әншілік және күйшілік өнерге жетелейді.

Осы қайталанбас мұрамызды құрметтеуге тәрбиелеу мақсатында оқу жылының екінші жарты жылдығында «Домбыра үйренейік» үйірмесінің бағдарламасы құрылды. Бұл үйірменің алғашқы әліппесін игеру барысында, домбыраны қалай ұстау, домбыра тартқанда қалай отыру керектігі үйретіледі. Домбыраның құлақ күйін келтіру, қағыстарын үйренуге назар аударылады. Домбыра аспабын меңгеруге байланысты музыкалық терминдер түсіндіріліп, іс жүзінде көрсетіледі. Домбыры тарту техникасына көп көңіл бөлінеді. Топтық және жұптық сияқты «ойната оқыту» әдістері қолданылады. Ән айтып, термелетіп күй тартқан бала аз уақыт ішінде өз талантымен көпшіліктің құрметіне ие болып, сегіз қырлы, бір сырлы болатынына кәміл сенемін.

Бағдарламаның жоспары бойынша оқушылар жеңіл шығармаларды ойнауға дағдыланып, ән мен күй үйренеді. Домбыраны бірнеше адам қосылып тарту, аспаптар ансамблі құрумен үйірме аяқталады.

«Домбыра үйренейік» үйірмесі 5-6 сынып оқушыларына өткізіледі. Сабак екі аптада бір рет өтеді. 5«А», 5«Ә» сынып жалпы 34 сағат.

1.Үйірменің мақсаты:

- Ұлттық аспабымыз-домбыраны тәрбие құралы ретінде пайдаланып, сол арқылы ұлттық салт-дәстүрлерімізді насихаттау.
- Асыл мұрамызды құрметтеуге, өнерсүйгіштікке баулу, отансүйгіш, ұлтжанды, жан-жақты дамыған жеке тұлға етіп тәрбиелеу.
- Талапкер өнерпаз қауымның домбыра тартуды меңгеріп, музыкалық сауаттылығын арттырып, эстетикалық талғамын өсіру;
- Ұлтымыздың болашағының жарқын болуына атсалысу;
- Еліміздің болашағы - жастардың өздеріне деген сенімдерін нығайту;
- Мәдениеттану, өнертану мамандықтарына баулу, ұлттық өнерімізді дамыту бағытындағы мамандықтарға бейімдеу;

2. Үйірменің міндеттері:

- Ұлттық аспабымызды танып білуге, құрметтеуге үйрету;
- Домбыра аспабының әрбір үйдің қастерлі мүлкіне айналуына қол жеткізу;
- Домбырада жеке және топқа қосылып ойнауға дағдыландыру;
- Күй тартуды тыңдап, есте тұту арқылы үйреніп, дәстүрлі мұра ретінде меңгеру;
- Музыкалық талғамды және эстетикалық қажеттілікті дамыту;
- Шәкірттің есту, есте сақтау, тез ұғу қабілеттерін дамытып, музыкалық сауатын арттыру, орындаушылық шеберліктерін жетілдіру;
- Ән орындау және аспапта ойнау біліктерін дамыту;
- Музыканың басқа өнер түрлерімен байланысын ұғына білу;
- Білім алушылардың музыкалық мәдениетін қалыптастыру;
- Тұлғаның шығармашылық қабілетін дамыту;
- Алған білімін практикалық жүзінде көрсете білу;

**«Домбыра» үйірмесінің бағдарламасына арналған
күнтізбелік-тақырыптық жоспар
5 «А» сынып 17 сағат**

р/с	Сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Мерзімі
1	Кіріспе. Домбыра және оның түрлері Домбыра құрылысымен танысу	1	
2	Оң қолдың қойылымы Домбыра қағыстары (төмен, жоғары, алма кезек)	1	
3	Сол қолдың қойылымы. Саусақтардың дұрыс орналасуы	1	
4	Оң қол мен сол қолды бірге қосып ойнауды жалғастыру	1	
5	Музыка дыбыстарының жазылуы Домбыра пернесіндегі жоғарғы ішектің ноталарының орналасуы	1	
6	Музыка дыбыстарын, жоғарғы ішектің ноталарын ойнау	1	
7	Домбыра пернесіндегі төменгі ішектің ноталарының орналасуы	1	
8	Домбыра пернесіндегі төменгі ішектің ноталарын ойнау	1	
9	Халық әні «Еркем-айдың» қағысын үйрену	1	
10	Халық әні «Еркем-ай» үйретуді жалғастыру	1	

11	«Гүлдерайым» әні	1	
12	«Гүлдерайым» әнін үйнеруді жалғастыру	1	
13	«Келіншек» күйі	1	
14	«Келіншек» күйі	1	
15	«Келіншек» күйі	1	
16	Халық күйі «Нәрағаш»	1	
17	Халық күйі «Нәрағаш»	1	
	Барлығы	17	

**«Домбыра» үйірмесінің бағдарламасына арналған
күнтізбелік-тақырыптық жоспар
5 «Ә» сынып 17 сағат**

р/с	Сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Мерзімі
1	Кіріспе. Домбыра және оның түрлері Домбыра құрылысымен танысу	1	
2	Оң қолдың қойылымы Домбыра қағыстары (төмен, жоғары, алма кезек)	1	
3	Сол қолдың қойылымы. Саусақтардың дұрыс орналасуы	1	
4	Оң қол мен сол қолды бірге қосып ойнауды жалғастыру	1	
5	Музыка дыбыстарының жазылуы Домбыра пернесіндегі жоғарғы ішектің ноталарының орналасуы	1	
6	Музыка дыбыстарын, жоғарғы ішектің ноталарын ойнау	1	
7	Домбыра пернесіндегі төменгі ішектің ноталарының орналасуы	1	
8	Домбыра пернесіндегі төменгі ішектің ноталарын ойнау	1	
9	Халық әні «Еркем-айдың» қағысын үйрену	1	
10	Халық әні «Еркем-ай» үйретуді жалғастыру	1	
11	«Гүлдерайым» әні	1	

12	«Гүлдерайым» әнін үйнеруді жалғастыру	1	
13	«Келіншек» күйі	1	
14	«Келіншек» күйі	1	
15	«Келіншек» күйі	1	
16	Халық күйі «Нәрағаш»	1	
17	Халық күйі «Нәрағаш»	1	
	Барлығы	17	

БЕКІТЕМІН
Мектеп директоры
Л. А. Биримжанова
07 » 08 2023 жыл

ҚАРАЛДЫ
АӘК әдіскері
С.Ж. Ташимов
07 » 08 2023 жыл

КЕЛІСЕМІН
/ ДТЖО
А.Б.Омарова
07 » 08 2023 жыл
A. Omarova

**«Қазақ күресі»
секциясының жоспары
(9-сынып)**

Дене шынықтыру пәнінің мұғалімі: Аширханов Д. Р

Түсінік хат

Қазақ күресі — қазақтың ұлттық күресі. Қазақ күресі қазақтардың ең көне спорт түрлерінің бірі. Қазіргі Қазақстанда бұл жекпе-жек өнер үлкен сұранысқа ие, ал қазақ күресі бойынша жарыстар мерекелер мен салтанаттарда жүргізіледі. 1938 жылдан бері республикалық жарыстар бағдарламасына кіреді. 2016 жылы ЮНЕСКО, толеранттылық, ізгі ниет және ынтымақтастыққа принциптеріне негізделген қауымдарды арасындағы қатынастарды нығайтуға әсерін атап өте отырып, қазақша күресті адамзаттың материалдық емес мәдени мұрасының репрезентативтік тізіміне енгізді. Күрес өнері. Спорттың бұл түрі – қай халықта да бар деуге болады. Олардың бәрі де бұл спорттың түрін жан-тәнімен сүйіп ғасырдан-ғасырға, ұрпақтан-ұрпаққа, оны байытып жаңғырта келіп, бүгінгі күнге жеткізіп отыр. Әр халықта да өзіндік арнамен дамыған ұлттық күрес өнері бар.

Қазақша күрес өнерін сөз еткенде алдымен ауызға ілінетін мына бір есімді – Қажымұқанды білеміз. Кезінде әлемді аузына қаратқан аты аңызға айналған қазақтың сол алып ұлының өзі де алаш халқының төл өнерімен сусындап содан үйренері хақ. Ендеше бүгінгі өркенді өнеріміздің Қажымұқандарының да тұсауларын алаш қазақша күресі кесті. Өйткені қазақша күрес бүгінгі әлемдік ареналардағы күрес түрлерінің қай-қайсысына болмасын жақын да ұқсас.

Қазақ палуандарының қай-қайсысы болмасын ауылда ә дегеннен шаңдақта күресіп, күрес әліппесін қазақша күреспен ашқаны айқын.

Күрес әліппесі... Осыған орай тағы да бір шындық атойлап алдымыздан шығады. Болашақ әлем чемпиондары осы күрес әліппесін енді-енді парактап ашып ауылда жүруі әбден мүмкін. Бірақ олардың өздігінен үйреніп талпынуы мүлде жеткіліксіз. Бұл қиындықтан құтылудың бір жолы – күрес өнерін үйренем деген жастарға тандау курстары ашылып, өз пайдасын тигізеді. Сондықтан бұл тандау курсы арқылы жастар күрес әлеміне жол ашылары сөзсіз.

**«Қазақ күресі» секциясының 2023-2024 оқу жылына арналған
жоспары**

№	Іс-шаралар	Сағат саны	Мерзімі
1	Қауіпсіздік ережесімен таныстыру	1	06.09
2	Жалпы дамыту жаттығулары	1	13.09
3	Жамбас әдісі	1	20.09
4	Аяқтан шалу әдісі	1	27.09
5	Аяқтан шалып құлату әдісі	1	04.10
6	Жүгіру	1	11.10
7	Мойыннан қысу техникасын үйрету	1	18.10
8	Артынан әдіс жасау техникасы	1	25.10
9	Жалпы дамыту жаттығулары	1	08.11
10	Күшке арналған жаттығулар белдесу әдісін көрсету	1	15.11
11	Белдесу әдісін көрсету	1	22.11
12	Кеудеден ұстап лақтыру	1	39.11
13	Алыс қашықтыққа жүгіру	1	06.12
14	Күшке арналған жаттығулар	1	13.12
15	Аяқ орау әдісі	1	20.12
16	Арттан шалу әдісі	1	27.12
17	Жүгіру	1	10.01
18	Жалпы дамыту жаттығулары	1	17.01
19	Таза ауада жүгіру	1	24.01
20	Күшке арналған жаттығулар	1	31.01
21	Иықтан лақтыру техникасы	1	07.02
22	Артқа шығу техникасы	1	14.02
23	Жүгіру	1	21.02
24	Жалпы дамыту жаттығулары	1	28.02
25	Аяқты сырттан шалу әдісі	1	06.03
26	Жамбас әдісі	1	13.03
27	Аяқтан шалу әдісі	1	05.04
28	Аяқтан шалып құлату әдісі	1	10.04
29	Жүгіру	1	17.04
30	Мойыннан қысу техникасын үйрету	1	24.04
31	Жалпы дамыту жаттығулары	1	01.05
32	Таза ауада жүгіру	1	08.05
33	Күшке арналған жаттығулар	1	15.05
34	Қорытындылау	1	22.05

Дене шынықтыру пәнінің мұғалімі:

Аширханов Д.Р

«Қазақ күресі» секциясына қатысатын оқушылар тізімі

№	Оқушының аты-жөні	Сыныбы
1.	Аруанбек Дидар Батырбекұлы	9
2.	Блялов Маулен Нурланович	9
3.	Кадырбекова Дина Нурлыбековна	9
4.	Казезова Малика Манатқызы	9
5.	Каметова Ляйлимгуль Саятовна	9
6.	Кабыл Дамир Кішкентайұлы	9
7.	Мәжит Абылайхан Әуезханұлы	9
8.	Оспанова Ырысты Айтбаевна	9
9.	Рахымғали Ағынтай Бекғалиұлы	9
10.	Сайлаубаев Шынғыс Серикович	9
11.	Сұлтанбек Мансұр Сансызбайұлы	9
12.	Суменов Алихан Максutowич	9
13.	Тактасынова Диляра Тулебаевна	9

Мектеп директоры:

Биримжанова Л.А.

Дене шынықтыру мұғалімі:

Аширханов Д.Р.

«Бекітімін»

Мектеп директоры:

Биримжанова Л.А.

«31» 08 2023-2024 оқу ж.

«Келісілді»
Әдістемелік кабинет әдіскері
Ташимов С.Ж
« » 2023-2024 оқу ж.

«Қаралды»
ДТЖО
Омарова А.Б
«28» 08 2023-2024 оқу ж.

**Үстел теннисі үйірмесінің
2023-2024 оқу жылына арналған
жұмыс жоспары
8 -сынып**

Дене шынықтыру мұғалімі: Нургалиев М.С

2023-2024 оқу жылы

**Үстел теннисі үйірмесінің жылдық жұмыс жоспары
(аптасына 1 сағат)**

Р/с	Тақырыбы	Сағат саны
1.	Қауіпсіздік ережелерімен таныстыру	1
2.	Үстел теннисі ойынының шығу тарихы , ойын ережелері	1
3.	Жалпы дамыту жаттығулары, физикалық дайындық, жүгіру, секіру, кедергілерден секіру, қимыл-қозғалыс ойындары	1
4.	Үстел теннисі қалағын (ракетка) ұстау тәсілдері	1
5.	Қалақты тік ұстау және көлденең ұстау тәсілдері	1
6.	Үйрету әдістемесі, жаттығулар жиыны	1
7.	Жалпы дамыту жаттығулары, физикалық дайындық, жүгіру, секіру, кедергілерден секіру, қимыл-қозғалыс ойындары	1
8.	Допты қалақшаның ішкі және сыртқы бетімен қайтару әдістерін үйрету	1
9.	Ойынышының тұрысы мен қозғалыс тәсілдері	1
10.	Қозғалыстың бір адымдық тәсілі	1
11.	Қысқа допты қайтарудағы алға қарай қозғалыс	1
12.	Қорғаныс тәсілдері.	1
13.	Қарсы шабуыл жасау тәсілдері	1
14.	Қиғаш келген допты қайтару, шетке қарай қозғалыс жасау арқылы қабылдау	1
15.	Жалпы дамыту жаттығулары, физикалық дайындық, жүгіру, секіру, кедергілерден секіру, қимыл-қозғалыс ойындары	1
16.	Аяқты жылжыта отырып қадам жасау	1
17.	Айқастырылған адымдар тәсілдері	1
18.	Доп беру (подача), допты ойынға қосу тәсілдері	1
19.	Допты жоғарыдан және жанынан ойынға қосу әдістерін үйрету	1
20.	Допты ойынға тіке қиғаштап беру әдістері	1
21.	Допты ойынға айналдырып қосу әдісін үйрету	1
22.	Жазу (накат) тәсілдері	1
23.	Сол жақтан және оң жақтан жазу (накат) әдістері	1
24.	Жалпы дамыту жаттығулары, физикалық дайындық, жүгіру, секіру, кедергілерден секіру, қимыл-қозғалыс ойындары	1
25.	Топ-спин. Оң және сол жақтан топ-спин әдістерін үйрету	1
26.	Тіреуіш, топ-спинге қарыс оң және сол жақ тіреуіш әдістерін орындауды үйрету	1
27.	Допты кесіп алу (подрезка) тәсілдері	1
28.	Допты сол жақтан және оң жақтан кесіп алу әдістерін үйрету	1
29.	Тактикалық дайындық, ережемен ойын жүрізу	1
30.	Жалпы дамыту жаттығулары, физикалық дайындық, жүгіру, секіру, кедергілерден секіру, қимыл-қозғалыс ойындары	1
31.	Сокқылардың техникалық тәсілдері мен классификациясы	1

32.	Ұтыс ұпайын ойнату кезінде шапшаң соққыларды орындау техникасы	1
33.	Жалпы дамыту жаттығулары, физикалық дайындық, жүгіру, секіру, кедергілерден секіру, қимыл-қозғалыс ойындары	1
34.	Соққылардың техникалық тәсілдері мен классификациясы	1

**Ғ.Әбдірахманұлы атындағы Қима орта мектебінің теннис үйірмесіне қатысатын
балалар тізімі**

2023-2024 оқу жылы

№	Оқушылардың аты-жөні	Жасы
1	Абдыкалыкова Аймерей	14
2	Абсамет Абылай	13
3	Ахатов Елнур	13
4	Ахатов Ернур	13
5	БимаганбетовАйдос	13
6	Болат Санжар	13
7	Ерғазы Ерлан	13
8	Қажымуратов Айбат	13
9	Қалдарбекова Дильназ	13
10	Онгарбекова Еркежан	13

14 жасар – 1

13 жасар - 9

Дене шынықтыру мұғалімі: Нургалиев.М.С

«Бекітімін»

Мектеп директоры:

Биримжанова Л.А.

«31» 08 2023-2024 оқу ж.

«Келісілді»

Әдістемелік кабинет әдіскері

Ташимов С.Ж

«31» 08 2023-2024 оқу ж.

«Қаралды»

ДТЖО

Омарова А.Б

«28» 08 2023-2024 оқу ж

**Тоғызқұмалақ үйірмесінің
2023-2024 оқу жылына арналған
жұмыс жоспары
5 -сынып**

Дене шынықтыру мұғалімі: Нургалиев М.С

2023-2024 оқу жылы

**Тоғызқұмалақ үйірмесінің жылдық жұмыс жоспары
(аптасына 1 сағат)**

№	Сабақ тақырыбы	Сағат саны
1.	Ойын тарихы ережесі және мақсаты	1
2.	Ойын ережесі және алғашқы түсініктер	1
3.	Ойынның бастамалары (жұп, тақ сандар, тақта, тұздық)	1
4.	Байлық	1
5.	Тұздық	1
6.	Құмалаққа ойнау	1
7.	Жүріске ойнау. Ұқсас интеллектуалды ойындарды үйрету	1
8.	Жүрістерді есептеу жолдары. Атсұрау	1
9.	Ойынды жазу үлгісі	1
10.	Ұқсас интеллектуалды ойындарды үйрету	1
11.	Жарыс өткізу ерекшеліктері	1
12.	Ұқсас интеллектуалды ойындарды үйрету	1
13.	Топ ішілік жарыстар	1
14.	Рapid. шапшаң ойын	1
15.	Партияларды талдау	1
16.	Байлау тактикалық әдісі	1
17.	«Айырбастау» тактикалық әдісі	1
18.	Еріксіз тұздық алу әдістері	1
19.	Ұқсас интеллектуалды ойындарды үйрету	1
20.	Топ ішілік жарыстар	1
21.	Партияларды талдау	1
22.	Жай және табысты жүріс	1
23.	Жүрістерді қысқарту жолдары	1
24.	Ойынның ортасы «Миттельшпиль»	1
25.	Ойынның басы «Дебют». Ұқсас интеллектуалды ойындарды үйрету	1
26.	Топ ішілік жарыстар	1
27.	Партияларды талдау	1
28.	Ойынның соңы «Эндшпиль»	1
29.	Тұздық пен құмалақтардың айырбасы	1
30.	Тұздықтың орналасуына байланысты ойын желісін құру	1
31.	Ұқсас интеллектуалды ойындарды үйрету	1
32.	Топ ішілік жарыстар	1
33.	Жүрістерді қысқарту жолдары	1
34.	Тұздықтың орналасуына байланысты ойын желісін құру	1

**Ғ.Әбдірахманұлы атындағы Қима орта мектебінің тоғызқұмалақ үйірмесіне
қатысатын балалар тізімі**

2023-2024 оқу жылы

№	Оқушылардың аты-жөні	Жасы
1	Мұрат Нұрзат	10
2	Мынқара Алишер	10
3	Нұрлан Асылбек	10
4	Серік Али	10
5	Смагулов Мансұр	10
6	Тактасынова Аружан	10
7	Тактасынова Аяжан	10
8	Ерік Мадина	10
9	Токсеитова Гульден	10
10	Шахман Айтөре	9
11	Домнаева Аяулым	10
12	Өмірқаш Арай	10
13	Жағыпар Бекболсын	9
14	Жұматай Ердаулет	11
15	Көкеш Аяулым	10
16	Көпжасар Ернар	10
17	Қазез Нұрдаулет	10
18	Қлышбек Еламан	10

10 жасар – 11

9 жасар-2

11 жасар

Дене шынықтыру мұғалімі: Нургалиев.М.С

Түсінік хат

Тоғызқұмалақ – қазақта кең тараған, өте қызықты, ойлы ойын. Қаратау қазбаларының арасынан табылған тас «қазан» осы тоғызқұмалақты еске салады. Бұл ойын Қызығызстанда, Монғолияда, қарақалпақстанда, Өзбекстан қазақтарның арасында, алыс шетел қазақстанның арасында қатты дамыған.

Бұл бас шынықтыратын ойынды біздің ұлттық «шахматымыз» десе болғандай. 162 таспен ойналатын осы бір ойлы ойынның жоғалып кетпеуіне кезінде академик-жазушы Мұхтар Әуезов, халық артисі Қалибек Қуанышбаев, техника ғылымының кандидаты М. Ибраев пен шахматшы Е.Браундардың сіңірген еңбектері өте зор.

Тоғызқұмалақтан алғашқы республикалық жарыс 1948 жылы өткізіліп, жарысқа халық ойынының шеберлері Абайдың немересі Ысқақов (Семей), Аңдамас Жөкеев (Қарағанды), Оспан Қаржауов (Семей), Шорман Өтегенов (Жамбыл) сияқты тоғызқұмалақшылар қатысты.

Республиканың тұңғыш чемпионы Ш.Өтегенов болды. 1948-1960 жылдар аралығында Қазақстан аймағында көптеген біріншіліктер өтті. Осы кезеңдерде қатарынан алты жыл бойы Жамбыл облысының өкілі Рахымбай Ахмамбетов бірінші орынды жеңіп алып отырды. Кейін көп жылдар бойы бірінші орынды В. Поляков пен Қасымов алма кезек жеңіп алып отырды.

Халқымыздың кемеңгер ақыны Абай кезінде тоғызқұмалақтың аса шебер ойыншысы болған.

«Тоғызқұмалақ» үйірмесінің 2023-2024 оқу жылына арналған жұмыс жоспары

«Келісілді»
Әдістемелік кабинет әдіскері
Ташимов С.Ж
« 28 » 08 2023-2024 оқу ж.

«Қаралды»
ДТЖО
Омарова А.Б
« 28 » 08 2023-2024 оқу ж
А.Б.Омарова

**Шахмат үйірмесінің
2023-2024 оқу жылына арналған
жұмыс жоспары
2 -сынып**

Дене шынықтыру мұғалімі: Нургалиев М.С

2023-2024 оқу жылы

Түсінік хат

Қазіргі ақпараттандыру технологиясының кең дамыған кезінде оқушылар үлкен ауқымды ақпараттарды тез қабылдап, сараптап, логикалық қорытындылар жасай білулері керек. Логикалық және жүйелі ойлауды қалыптастыруда шахматтың алатын орны зор. Ол оқушылардың аз уақытта ойларын шоғырландыруына, туған жағдаятты сараптауға және шешім шығаруға үйретеді және алдына қойған мақсатына жетуге, төзімділікке тәрбиелейді.

Елбасымыз Н.Ә.Назарбаев Астанада өткен тез шахмат пен блиц чемпионатының ашылу салтанатында «Шахмат адамдарды тез ойлатады, шешім қабылдатады және қадам жасатады. Мен бүгінгі таңда Қазақстанның көптеген балаларының спорттың осы түрімен айналысатынына қуаныштымын» деген болатын. Сонымен қатар мектептердің оқу жоспарларына шахмат сабақтары енгізіліп отыр.

Шахмат – екі тұлғаның көрнекі түрде сайысу түрі. Ол бізге адамның шығармашылық дәрежесін анықтауға қажет. Шахмат ойнаушының үнемі жетілуінен, жүйелі түрде дайындық сағаттарын жүргізуден кейін нәтиже күтуге болады. Сонымен қатар шахматты үйретудегі жаттықтырушының шығармашылық деңгейінің жоғары болуы қажет.

Шахмат ойыны – бұл адамның мінез-құлқын өзі басқарумен анықталатын қоғамдық тәжірибені қалыптастыруға арналған жағдайлар негізіндегі іс-әрекеттің бір түрі.

Сондықтан, адам баласының дүниетанымы кеңейеді, сөздік қоры, ойлау қабілеті дамиды, білім сауаттылығы математика, физика, химия сияқты пәндерге көп септігін тигізеді. Логикалық ойлау қабілеттерін дамытады.

Бағдарламаның тиімділігі – уақыт талабымен сәйкес. Жеке тұлғаны жетілдіру қиын мәселе болғандықтан, шахматты үйретудің құрылымы мен мазмұны мақсатқа бағытталған мінез қалыптастыруға тәрбиелейді. Сабақтан тыс білім беру жүйесінде шахматты үйрету жүйесі оқушылардың жеке қабілеттіліктерін айқындап, жетілдіре отырып оның тұлға ретінде жалпы жетілуі мен тәрбиесіне бағытталады.

Бағдарламаның ерекшелігі балаға даралап білім беруге бағытталғандығында. Ол бағдарламаға енгізілген және екі негізгі бағыт алады. Алдымен әр шахмат ойнаушының тұлғалық ерекшеліктерін ескере отырып тәрбиелеуде, екіншіден әр тәрбиеленушінің өмірге көзқарасы, жағдаяттарды шеше білуі есепке алынады. Баланың жеке қасиеттерін табиғи, физикалық және психологиялық қасиеттерін білуді талап етеді.

Бағдарламаның жаңалығы мұғалімнің сабақтарда қолданатын, балалардың жеке және жалпы логикалық ерекшеліктерін жетілдіретін дидактикалық материалдарын (карточкалар, шахматтық этюдтар және тапсырмалар) өзірлеуінде, зерттеу әдісін қолдануында (шахматтың шығу тарихы туралы рефераттар мен баяндамалар жазуында), мектептің материалдық жағдайын ескере отырып оқу-тақырыптық жоспарын құруда.

Шахмат үйірмесінің жоспары

	Өтілетін сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Өтілетін мерзімі
1	Қазақстанның көне шахмат тарихы	2 сағ	
2	Шахмат ойынының тарихы	2 сағ	
3	Шахмат тастары, жүру ережелері	2 сағ	
4	Шахмат жазуы	2 сағ	
5	Пат немесе тең ойын	2 сағ	
6	Фигуралар қозғалысы	2 сағ	
7	Ферзі королге қарсы	2 сағ	
8	Екі піл королге қарсы	2 сағ	
9	Генерал болуын армандайтын жауынгер	2 сағ	
10	Шахмат сағаты	2 сағ	
11	Тең ойынды ұсыну	2 сағ	
12	Мәңгілік шахфигураларды алмастыру	2 сағ	
13	Қос ат қорғаныс	2 сағ	
14	Ферзі гамбиті	2 сағ	
15	Ортодоксаль қорғанысы	2 сағ	
16	Славиян қорғанысы	2 сағ	
17	Ферзі гамбитіндегі қақпан	2 сағ	
18	Қақпанға түсіп қалмау	2 сағ	
19	Тактика әдісі	2 сағ	
20	Еліктіру әдісі	2 сағ	
21	Қос соққы әдісі	2 сағ	
22	Байлап матау әдісі	2 сағ	
23	Ашық шабуыл әдісі	2 сағ	
24	Шалғыту әдісі	2 сағ	
25	Кеңістікті босату әдісі	2 сағ	
26	Тосқауыл қою әдісі	2 сағ	
27	Қорғаушының көзін жою әдісі	2 сағ	
28	Өтпелі жүріс әдісі	2 сағ	
29	Жол бөгеу әдісі	2 сағ	
30	Стратегия	2 сағ	
31	Күшті және әлсіз нүктелер	2 сағ	
32	Варианттарды есептеу тәсілі	2 сағ	
33	Стратегия	2сағ	
34	Варианттарды есептеу тәсілі	2сағ	

**Ғ.Әбдірахманұлы атындағы Қима орта мектебінің шахмат үйірмесіне қатысатын
балалар тізімі**

2023-2024 оқу жылы

№	Оқушылардың аты-жөні	Жасы
1	Айдарбек Шерхан	7
2	Асан Айшуақ	6
3	Бекболат Шұғыла	7
4	Ерлан Мұратбек	6
5	Есенов Амади	7
6	Жағыпар Айзере	6
7	Қадырбеков Айқын	7
8	Қажимуратов Адиль	7
9	Қажимуратова Жазира	7
10	Қожмағамбет Анар	7
11	Копжасарқызы Айым	7
12	Көпжасар Нурислам	6
13	Қанат Абат	7
14	Тұрағыл Еркежан	7
15	Шарапов Тореали	7

7 жасар - 11

6 жасар – 4

Дене шынықтыру мұғалімі: Нургалиев.М.С

БЕКІТЕМІН
Мектеп директоры
Л. А. Биримжанова
«31» 08 2023 жыл

ҚАРАЛДЫ
АӘК әдіскері
С.Ж. Ташимов
«18» 08 2023 жыл

КЕЛІСЕМІН
/ ДТЖО
А.Б.Омарова
«28» 08 2023 жыл
А.Б.Омарова

«Футбол»
секциясының жоспары
(9-сынып)

Дене шынықтыру пәнінің мұғалімі: Аширханов Д. Р

Түсінік хат

Футбол – жасөспірімдерді қызықтыратын, көптік спорт түрі. Оның ерекшелігі – ол әр түрлі қозғалысқа бай. Футбол ойнау үшін жылдам жүгіру, жүгіру бағытын мен жылдамдығын ауыстыру, күшті, екпін және төзімді болу керек. Эмоциялық қасиет сыналатын ойын барысында ағзадағы жүрек-қан тамырлары мен тыныс алу жүйелерінде жоғары жылжу қызметін тудырады.

Шабуыл мен оқшаулау кезінде допты теуіп, сүйек жүйесін нығайтады, буындарды неғұрлым жылжымалы қылып, бұлшықеттің күші мен имкемділігін арттырады. Доппен тұрақты өзара іс-қимыл терең және прифериялық көруге, дәлдік және кеңістікті бағдарлауды жақсартуға мүмкіндік береді. Футбол ойыны көру және есту белгілерін арттырады, бұлшықеттің сезімділігін, қабілетін тез арада ауыстыруын дамытады. Шағын көлемдегі статистикалық күш пен жүктемелер жас спортшылардың өсуіне жақсы әсер етеді.

Үйірменің мақсаты:

оқушыларда оңтайлы қозғалыс белсенділігін, қажеттілікті тәрбиелеу және өзінің дене және психологиялық саулығын нығайтуға деген себептерді қалыптастыру болып табылады

Үйірменің міндеттері:

- Дененің және психиканың саулығына оңтайлы ұйымдастырылған қозғалыс белсенділігінің әсері туралы білім негіздерін үйрету.
Түрлі мақсат-бағыттағы дене жаттығуларын орындауда қозғалыс тәжірибесін жинақтау.
- Негізгі биологиялық және психикалық процестердің дамуына педагогикалық әсер ету бағытталған қозғалыс қызметі арқылы оқушылар организмнің функционалдық жағдайының деңгейін арттыру.
- Дене тәрбиесінің жарақаттанудан сақтандырудың, тұлға мен дененің құрылымын түзетудің педагогикалық, психологиялық, физиологиялық және гигиеналық ережелері жөніндегі білім негіздерін үйрету.
- Қозғалыс және спорт ойындарына қатысу барысында коммуникативтік өзара әрекет ету дағдыларын қалыптастыру.
- Түрліше бағыттағы дене жаттығуларымен шұғылданудың дербес түрлерін өткізу әдістерін үйрету.

**«Футбол» секциясының 2023-2024 оқу жылына арналған
жоспары**

	Өтілетін сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Өтілетін мерзімі
1	Қ.Р футболдың дамуы	1	04.09
2	Футболдың шығу тарихы	1	11.09
3	Футбол ойынына қойылатын гигиеналық талаптар	1	18.09
4	Техника қауіпсіздік ережелерін сақтау	1	25.09
5	Ойынның негізгі ережелері	1	02.10
6	Ойыншының тұрысы	1	09.10
7	Алаңда бір-біріне пас беріп ойнау	1	16.10
8	Алаңда кедергілер арасымен допты алып жүру	1	23.10
9	Ауыттан допты тастап үйрену	1	06.11
10	Айып добын тебуді үйрену	1	13.11
11	Доппен алдап өту тәсілдері	1	20.11
12	Допты тоқтату тәсілдері	1	27.11
13	Аяқ ұшымен тебу	1	04.12
14	Өкшемен тебу	1	11.12
15	Допты баспен ұру түрлері	1	18.12
16	Шекемен ұру	1	25.12
17	Секіріп шекемен ұру	1	08.01
18	Баспен ұру	1	15.01
19	Допты қақпаға дұрыс бағыттау	1	29.01
20	Допты тартып алу тәсілдері	1	02.02
21	Допты тоқтату тәсілдері	1	12.02
22	Допты алып жүру тәсілдері	1	19.02
23	Қақпашының ойыны	1	26.02
24	Допты қағып алу	1	04.03
25	Допты ұрып жіберу	1	11.03
26	Допты бағаннан асырып жіберу	1	18.03
27	Қорғаушылардың міндеті	1	01.04
28	Қорғаушының жеке әрекеті	1	08.04
29	Шабулшының міндеті	1	15.04
30	Топ – топ болып шабуылға шығу	1	22.04
31	Командалық әрекет	1	29.04
32	Жеке әрекет	1	06.05
33	Айып добын дұрыс орындау	1	13.05
34	Қақпашының допты ойынға қосуы	1	20.05

«Футбол» секциясының қатысатын оқушылар тізімі

№	Оқушының аты-жөні	Сыныбы
1	Айтан Елхан Елжасұлы	6
2	Амангелді Данияр Дулатұлы	6
3	Ерик Аружан Болатқызы	6
4	Карина Іңкәр Аскенқызы	6
5	Қамиден Аслан Дәулетұлы	6
6	Мухаяр Мөлдір Айдарқызы	6
7	Мұрат Мансур Куатулы	6
8	Омарғалиев Ануар Русланович	6
9	Өмірбай Дариға Қанатқызы	6
10	Рамазан Кәусар Даулетқызы	6
11	Рахымғали Алибек Бекғалиұлы	6
12	Сериков Ернар Жасуланович	6
13	Серикова Сезым Талғатовна	6
14	Скакқызы Назым	6
15	Смакова Аяжан Азаматқызы	6

Мектеп директоры:

Биримжанова Л.А.

Дене шынықтыру мұғалімі:

Аширханов Д.Р.

ҚАРАЛДЫ
АӘК әдіскері
С.Ж. Ташимов
«17» 08 2023 жыл

КЕЛІСЕМІН
/ ДТЖО
А.Б.Омарова
«28» 08 2023 жыл
М. Бект.

Шахмат

үйірмесінің жоспары

(1-сынып)

Дене шынықтыру пәнінің мұғалімі: Аширханов Д. Р

Түсінік хат

Қазіргі ақпараттандыру технологиясының кең дамыған кезінде оқушылар үлкен ауқымды ақпараттарды тез қабылдап, сараптап, логикалық қорытындылар жасай білулері керек. Логикалық және жүйелі ойлауды қалыптастыруда шахматтың алатын орны зор. Ол оқушылардың аз уақытта ойларын шоғырландыруына, туған жағдаятты сараптауға және шешім шығаруға үйретеді және алдына қойған мақсатына жетуге, төзімділікке тәрбиелейді..

Шахмат – екі тұлғаның көрнекі түрде сайысу түрі. Ол бізге адамның шығармашылық дәрежесін анықтауға қажет. Шахмат ойнаушының үнемі жетілуінен, жүйелі түрде дайындық сағаттарын жүргізуден кейін нәтиже күтуге болады. Сонымен қатар шахматты үйретудегі жаттықтырушының шығармашылық деңгейінің жоғары болуы қажет. Шахмат ойыны – бұл адамның мінез-құлқын өзі басқарумен анықталатын қоғамдық тәжірибиені қалыптастыруға арналған жағдайлар негізіндегі іс-әрекеттің бір түрі. Сондықтан, адам баласының дүниетанымы кеңейеді, сөздік қоры, ойлау қабілеті дамиды, білім сауаттылығы математика, физика, химия сияқты пәндерге көп септігін тигізеді. Үйірменің тиімділігі – уақыт талабымен сәйкес. Жеке тұлғаны жетілдіру қиын мәселе болғандықтан, шахматты үйретудің құрылымы мен мазмұны мақсатқа бағытталған мінез қалыптастыруға тәрбиелейді. Сабақтан тыс білім беру жүйесінде шахматты үйрету жүйесі оқушылардың жеке қабілеттіліктерін айқындап, жетілдіре отырып оның тұлға ретінде жалпы жетілуі мен тәрбиесіне бағытталады

Үйірменің ерекшелігі балаға даралап білім беруге бағытталғандығында. Ол үйірмеге енгізілген және екі негізгі бағыт алады. Алдымен әр шахмат ойнаушының тұлғалық ерекшеліктерін ескере отырып тәрбиелеуде, екіншіден әр тәрбиеленушінің өмірге көзқарасы, жағдаяттарды шеше білуі есепке алынады. Баланың жеке қасиеттерін табиғи, физикалық және психологиялық қасиеттерін білуді талап етеді. Үйірменің жаңалығы мұғалімнің сабақтарда қолданатын, балалардың жеке және жалпы логикалық ерекшеліктерін жетілдіретін дидактикалық материалдарын (карточкалар, шахматтық этюдтар және тапсырмалар) әзірлеуінде, зерттеу әдісін қолдануында (шахматтың шығу тарихы туралы рефераттар мен баяндамалар жазуында), мектептің материалдық жағдайын ескере отырып оқу-тақырыптық жоспарын құруда.

Үйірме мақсаты:

Шахмат ойынының тарихы туралы түсінік беру. Ойын кезіндегі тәртіппен, ережесімен таныстыру. Оқушылардың логикалық ойлау қабілетін дамыту, есте сақтау, салыстыру, танымдық ой-өрісін жетілдіру. шахмат сабағы арқылы шығармашыл, дарынды жеке тұлға жетілдіруге жағдай жасау.

Үйірменің тәрбиелік мәні:

- Айналасына ұқыптылықпен қарау, жеке қасиеттерін жетілдіруге ұмтылдыру;
- Өзін тәртіпке салуға тәрбиелеу;
- Еріктілік қасиеттерін жетілдіруге және өзін өзі бағалай білуге.

Бұл бағдарламаны игеру барысында оқушылардың пәнді игеруімен қатар ұжымда жұмыстана білуі қалыптасады.

**«Шахмат» үйірмесінің 2023-2024 оқу жылына арналған
жоспары**

№	Өтілетін сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Өтілетін мерзімі
1	Қазақстанның көне шахмат тарихы	1	07.09
2	Шахмат ойынының тарихы	1	14.09
3	Шахмат тастары, жүру ережелері	1	21.09
4	Шахмат жазуы	1	28.09
5	Пат немесе тең ойын	1	05.10
6	Фигуралар қозғалысы	1	12.10
7	Ферзі королге қарсы	1	19.10
8	Екі піл королге қарсы	1	26.10
9	Генерал болуын армандайтын жауынгер	1	09.11
10	Шахмат сағаты	1	16.11
11	Тең ойынды ұсыну	1	23.11
12	Мәңгілік шахфигураларды алмастыру	1	30.11
13	Қос ат қорғаныс	1	07.12
14	Ферзі гамбиті	1	14.12
15	Ортодоксаль қорғанысы	1	21.12
16	Славиян қорғанысы	1	28.12
17	Ферзі гамбитіндегі қақпан	1	11.01
18	Қақпанға түсіп қалмау	1	18.01
19	Тактика әдісі	1	25.01
20	Еліктіру әдісі	1	01.02
21	Қос соққы әдісі	1	08.02
22	Байлап матау әдісі	1	15.02
23	Ашық шабуыл әдісі	1	22.02
24	Шалғыту әдісі	1	29.02
25	Кеңістікті босату әдісі	1	07.03
26	Тосқауыл қою әдісі	1	14.03
27	Қорғаушының көзін жою әдісі	1	05.04
28	Өтпелі жүріс әдісі	1	11.04
29	Жол бөгеу әдісі	1	18.04
30	Стратегия	1	25.04
31	Күшті және әлсіз нүктелер	1	02.05
32	Варианттарды есептеу тәсілі	1	09.05
33	Алдын алу немесе сақтық шаралары	1	16.05
34	Ойын соңының ерекшеліктері	1	23.05

«Шахмат» үйірмесіне қатысатын оқушылар тізімі

№	Оқушының аты-жөні	Сыныбы
1	<u>Айдарбек Аяла</u>	1
2	<u>Аубакиров Темирхан</u>	1
3	<u>Әлібек Арлен</u>	1
4	<u>Бибол Аяулым</u>	1
5	<u>Досболат Сезім</u>	1
6	<u>Жабагина Римма</u>	1
7	<u>Клышпекова Айым</u>	1
8	<u>Қабден Аңсаған</u>	1
9	<u>Қасымбек Диар</u>	1
10	<u>Мағзаш Сабина</u>	1
11	<u>Малиновская Арина</u>	1
12	<u>Мыңғара Алижан</u>	1
13	<u>Нұрлан Нұрия</u>	1
14	<u>Онгарбеков Адилхан</u>	1
15	<u>Сеиткалиева Айым</u>	1
16	<u>Сұлтанғажы Айару</u>	1
17	<u>Шахманова Ясмин</u>	1

Дене шынықтыру пәнінің мұғалімі:

Аширханов Д.Р

«28» 08 2023 ЖЫЛ

M. Cebb.

2023-2024 оқу жыл

Түсінік хат.

«Дене шынықтыру» білім саласының мазмұны денсаулықты нығайтуға, негізгі дене сапасын дамытуға және ағзаның функционалдық мүмкіндіктерін арттыруға бағытталған; қозғалыс мәдениетін қалыптастыру, жалпы дамытушылық және түзету бағытындағы дене жаттығуларымен қозғалыс тәжірибесін байыту; дене шынықтыру – сауықтыру және спорттық-сауықтыру іс-әрекеттерінде дағдылар мен біліктілікке үйрету, дене шынықтыру жаттығуларын өз бетінше ұйымдастыруға негізделген.

Дене шынықтыру сабағына қатысушылардың қызметін қатаң реттеу қажет. Бұл сабақтың сауықтыру бағытына ішінара қол жеткізеді. Білім алушылардың жеке ерекшеліктерін ескере отырып, жүктемелерді саралауды сақтау қажет. Оқу процесінде өз денсаулығын нығайту және ұзақ уақыт сақтау, еңбек қызметін оңтайландыру және белсенді демалысты ұйымдастыру үшін дене шынықтыру құндылықтарын белсенді пайдалана алатын білім алушылардың жан-жақты дамыған тұлғасын қалыптастыру қамтамасыз етілуі тиіс. Жұмысқа кіріскен кезде педагог білім алушылардың денсаулық жағдайын, жынысын, физикалық дамуын, физикалық дайындығын, психикалық қасиеттерін т.б. даму ерекшеліктерін ескеруі керек.

Дене шынықтыру сабақтарын өткізу кезінде педагогтің басты назары білім алушыларды техникалық даярлауға бағытталуы тиіс. Білім алушы алдыңғы жаттығуда талаптарды орындағанға дейін жаттығуларды қиындату ұсынылмайды. Жаттығуларды таңдауда білім алушыларды қызықтыра отырып, жаттығуларды орындаудағы техникалық шеберліктерін өсіруге ынталандыру керек. Дене шынықтыру сабағы кезіндегі білім алушылардың алдына қойылған міндеттердің қиындығын біртіндеп арттыру қозғалыс тұрғысынан да, қабылдау тұрғысынан да сақталуы керек.

Дене шынықтыру сабағының тиімділігі сабақты өткізу әдістемесімен ғана емес, сонымен қатар бірқатар ұйымдастырушылық шарттармен де анықталады:

- қолда бар жабдықтарды ұтымды пайдалану;
- оқытудың техникалық құралдарын қолдану;
- сабақты өткізу орнының ерекшелігін есепке алу (спорт залы немесе мектеп жанындағы спорт алаңы, стадион немесе саябақ, тегіс немесе тегіс емес жер);
- сыртқы ортаның сипаты және т. б.

Сабақты ұйымдастыру үшін төмендегі жағдайларды қамтамасыз ету:

- 1) санитарлық-гигиеналық жағдай жасау;
- 2) материалдық-техникалық қамтамасыз ету;
- 3) сабақта айналысатын қызметті ұйымдастырудың әдісін (тәсілін) таңдау, тапсырмаларды жақсы орындауға мүмкіндік береді.

«Денешынықтыру» пәні 1-4-сыныптар

1-4-сыныптарда білім алушылар «салауатты өмір салты» ұғымын білуі, «жаман әдеттердің» не екенін түсінуі, өздерінің физикалық қасиеттеріне анықтай білуі керек.

«Дене шынықтыру» пәнін оқытудың міндеттері: дене шынықтыру жәнеспорт саласындағы теориялық білімдері мен тәжірибелік дағдыларын дамыту; өзінің дене және психикалық денсаулығын нығайту үшін ұмтылуға ынталандыру; білім алушылардың

**«Ақмола облысы білім басқармасының Жақсы ауданы бойынша білім бөлімі
Жаңа Қима ауылының Ғ.Әбдірахманов атындағы жалпы орта білім беретін
мектебі» КММ 2023-2024 оқу жылындағы
«Шахмат» үйірмесіне арналған
жылдық жоспары**

(3-сынып)

	Өтілетін сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Өтілетін мерзімі
1	Қазақстанның көне шахмат тарихы	1 сағат	
2	Шахмат ойынының тарихы	1 сағат	
3	Шахмат тастары, жүру ережелері	1 сағат	
4	Шахмат жазуы	1 сағат	
5	Пат немесе тең ойын	1 сағат	
6	Фигуралар қозғалысы	1 сағат	
7	Ферзі королге қарсы	1 сағат	
8	Екі піл королге қарсы	1 сағат	
9	Генерал болуын армандайтын жауынгер	1 сағат	
10	Шахмат сағаты	1 сағат	
11	Тең ойынды ұсыну	1 сағат	
12	Мәңгілік шахфигураларды алмастыру	1 сағат	
13	Қос ат қорғаныс	1 сағат	
14	Ферзі гамбиті	1 сағат	
15	Ортодоксаль қорғанысы	1 сағат	
16	Славиян қорғанысы	1 сағат	
17	Ферзі гамбитіндегі қақпан	1 сағат	
18	Қақпанға түсіп қалмау	1 сағат	
19	Тактика әдісі	1 сағат	
20	Еліктіру әдісі	1 сағат	
21	Қос соққы әдісі	1 сағат	
22	Байлап матау әдісі	1 сағат	
23	Ашық шабуыл әдісі	1 сағат	
24	Шалғыту әдісі	1 сағат	
25	Кеңістікті босату әдісі	1 сағат	
26	Тосқауыл қою әдісі	1 сағат	
27	Қорғаушының көзін жою әдісі	1 сағат	
28	Өтпелі жүріс әдісі	1 сағат	
29	Жол бөгеу әдісі	1 сағат	
30	Стратегия	1 сағат	
31	Күшті және әлсіз нүктелер	1 сағат	
32	Варианттарды есептеу тәсілі	1 сағат	
33	Стратегия	1 сағат	
34	Жол бөгеу әдісі	1 сағат	

Жетекшісі: Кұсайын Елжас Айтанұлы

**Ғ.Әбдірахманұлы атындағы Қима орта мектебінің Шахмат үйірмесіне қатысатын
балалар тізімі
2023-2024 оқу жылы**

3 сынып

№	Оқушылардың аты-жөні	Жасы
1	Абсамет Гаухар	08
2	Айтан Інкар	08
3	Амангелді Асқар	08
4	Асан Ұлан	08
5	Асқар Нәби	08
6	Бегалин Али	08
7	Жабагина Жанна	08
8	Жуматай Жандаулет	08
9	Капеш Дархан	08
10	Кадырбекова Айзере	08
11	Кошербай Адемай	08
12	Кабден Арайлым	08
13	КапанКөркем	08
14	Кайду Нұрхан	08
15	Мажит Батырхан	08
16	Рахметулла Диляра	08
17	Сайлау Мерей	08
18	Сейткали Арайлым	08
19	Турдахун Алижан	08
20	Шахман Сезім	08
21	Казез Санжар	08

8 жасар – 21

Мектеп директоры:

Биримжанова Л.А

«Ақмола облысы білім басқармасының Жақсы ауданы бойынша білім бөлімі Жаңа Қима ауылының Ғ. Әбдірахманов атындағы жалпы орта білім беретін мектебі» КММ-нің үйірмелер мен секциялардың тиімділігі туралы 2023-2024 оқу жылы

Қосымша білім беру жас ұрпақты әлеуметтендіруде, дамытуда және тәрбиелеуде үлкен маңызға ие. Қосымша білім беру адамның зияткерлік, адамгершілік, физикалық және кәсіптік жетілдірудегі білім беру қажеттіліктерін жан-жақты қанағаттандыруға бағытталған білім беру түрі ретінде анықталады.

Қосымша білім беру құрылымының маңызды элементі - оқушылардың белгілі бір бағыттағы іс-әрекетке деген қызығушылығын дамытатын және қолдайтын, оқу процесінде алған білімі мен дағдыларын кеңейтуге және тереңдетуге мүмкіндік беретін мектеп үйірмелері. Сонымен қатар, үйірмелердің әртүрлілігі тұлғаның жан-жақты дамуына жағдай жасайды.

Мектептегі балаларға қосымша білім беру жүйесінің негізгі міндеті-баланың өзін-өзі анықтауы мен өзін-өзі тануын, бейімділігі мен қабілеттеріне сәйкес оның жеке басының оңтайлы дамуын қамтамасыз ету. Бірнеше жыл бойы мектепте келесі үйірмелер мен секциялар жұмыс істейді: шахмат, волейбол, баскетбол, теннис, тоғызқұмалақ, футбол, асық ату, қазақ күресі, домбыра.

Мектепте жұмыс істейтін "Волейбол" спорт секциясында 7-сынып оқушылары жаттығады. Волейбол секциясын дене шынықтыру мұғалімі Құсайын Е.А. жүргізеді.

«Қазақ күресі» секциясына 9-сынып оқушылары қатысады. Белсенділіктері – жоғары. Пандемияға дейін бұл секция қатысушылары үнемі аудандық жарыстарының жеңіспаздары қатарында болды. Күрес секциясын дене шынықтыру мұғалімі Аширханов Д.Р. жүргізеді.

«Футбол» секциясына 6-сынып оқушылары қатысады. Футбол секциясы балалардың ең жақсы көретін секцияларының бірі. Оқушылар секцияға белсенді қатысады. Күрес секциясын дене шынықтыру мұғалімі Аширханов Д.Р. жүргізеді.

«Тоғызқұмалақ» секциясына 5-сынып оқушылары қатысады. Белсенділіктері жоғары деңгейде. Тоғызқұмалақ секциясын дене шынықтыру мұғалімі Нургалиев М.С. жүргізеді.

«Баскетбол» секциясын Нургалиев М.С. жүргізеді. 10-сынып оқушылары өте жоғары қызығушылықпен қатысады. Көрсеткіштері жаман емес.

«Теннис» секциясына 8-сынып оқушылары қатысады. Қызығушылықтары – жоғары. Теннис секциясын дене шынықтыру мұғалімі Нургалиев М.С. жүргізеді.

«Домбыра» факультетін музыка пәнінің мұғалімі Асхар Б. жүргізуде. Оқушылар аса қызығушылықпен қатысып, белсенділік танытуда.

Секция жетістіктері қосымша тіркеулі.

Директордың тәрбие жөніндегі орынбасары

Омарова А.Б.

Мадақтама Тралиота

Ұлттық мектеп лигасы бағдарламасындағы
тоғызқұмалақ жарысында 5-6 сыныптар арасында

III орын алған үшін

Мурат Мансур

МАРАПАТТАЛАДЫ

Басшының м.а

Д.Кусаинова

Жақсы ауылы-2024

Мадақтама Тралиота

Ұлттық мектеп лигасы бағдарламасындағы
тоғызкұмалақ жарысында 5-6 сыныптар арасында

III орын алған үшін

Ғаша Ахметжановна Ғ. Жұбанғалиева атанды №55М

МАРАПАТТАЛАДЫ

Басшының м.а

Д.Кусаинова

Жаксы ауылы-2024

Мадақтама Традиция

Ұлттық мектеп лигасы бағдарламасындағы
тоғызқұмалақ жарысында 5-6 сыныптар арасында

III орын алған үшін

Асхат Мөсир

МАРАПАТТАЛАДЫ

Басшының м.а.

Д.Кусаинова

Жақсы ауылы-2024

Мадақтама Традиция

Ұлттық мектеп лигасы бағдарламасындағы
тоғызқұмалақ жарысында 5-6 сыныптар арасында

III орын алған үшін

Асхат Мосиір

МАРАПАТТАЛАДЫ

Басшының м.а

Д.Кусаинова

Жақсы ауылы-2024

Мадақтала Тралиота

Ұлттық мектеп лигасы бағдарламасындағы
тоғызқұмалақ жарысында 5-6 сыныптар арасында

III орын алған үшін

Максимкова Аружан

МАРАПАТТАЛАДЫ

Басшының м.а.

Д.Кусаинова

Жаксы ауылы-2024

Мадақтама Трамота

Ұлттық мектеп лигасы бағдарламасындағы
волейбол жарысында 9-11 сыныптар арасында

I орын алған үшін

«Т. Нұррахманов атындағы ЖСББМ» КММ

құрамасы

МАРАПАТТАЛАДЫ

Басшының м.а

Д.Кусаинова

Жақсы ауылы-2024

4870238 934455

**“Ақмола облысы білім басқармасының Жарқайың ауданы
бойынша білім бөлімі” ММ**

МАДАҚТАМА

**"Жастар -2024" спартакиадасы шеңберінде "Ұлттық мектеп лигасы"
бағдарламасына жасөспірімдер арасындағы волейболдан аймақтық жарыста
III орын алғаны үшін**

Жақсы ауданы

МАРАПАТТАЛАДЫ

БАСШЫ

НУРПЕИСОВА Г.К

Державин қ.